

УДК 339.9
JEL Classification: F01, F22, D74

DOI: 10.37332/2309-1533.2024.1.2

Герман Л.Т.,
канд. екон. наук, ст. викладач
кафедри міжнародної економіки,
Карась О.С.,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
Західноукраїнський національний університет, Тернопіль

МІЖНАРОДНІ МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ ЯК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Herman L.T.,
cand.sc.(econ.), senior lecturer at the
department of international economics,
Karas O.S.,
cand.sc.(econ.), assoc. prof., associate professor
at the department of international economics,
West Ukrainian National University, Ternopil

INTERNATIONAL MIGRATION PROCESSES IN THE CONTEXT OF MILITARY CONFLICTS AS A FACTOR OF GLOBAL ECONOMIC DEVELOPMENT TRANSFORMATION

Постановка проблеми. В умовах посилення глобалізації та широкомасштабних трансформаційних процесів глобального економічного розвитку міжнародна міграція виступає однією із важливих детермінант, що безпосередньо впливають на розвиток сучасного світового порядку та світової економіки зокрема. Посилення масштабів міграційних процесів та їх динамічне зростання мають неоднозначний вплив на економічний, соціально-політичний, демографічний та етнокультурний розвиток країн. Протягом останніх років спостерігається стрімке зростання міграції внаслідок військових конфліктів, переслідувань та стихійних лих. Військовий конфлікт в Україні також спричинив масове явище вимушеної міграції, що матиме певні економічні наслідки для України та приймаючих країн. Саме вивчення сучасних міграційних процесів, інституційно-правового забезпечення їх регулювання створює певні загрози для глобального економічного розвитку та потребує більш детального дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Міграційні процеси досліджували такі науковці, як: О. Власюк, С. Вовканич, П. Гайдучкий, Ю. Макогон, О. Позняк, М. Романюк, Л. Семів, О. Хомра, А. Сміт, Д. Рікардо, Дж. Стюарт Мілль, Дж. Боряса, Д. Левхарі, О. Старк, Е. Кац, Х. А. Алонсо, Р. Гутьєррес, Дж. Вільямсон, Т. Хаттон та інші. Однак сучасний стан міграційної проблематики в умовах військових конфліктів висвітлений недостатньо, що зумовлює актуальність теми та необхідність проведення подальших досліджень в цій сфері.

Постановка завдання. Метою статті є вивчення впливу міжнародних міграційних процесів на глобальний економічний розвиток у контексті військових конфліктів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні міграційні процеси є водночас результатом та рушійною силою розвитку глобальної економіки. У планетарному масштабі проблеми, що виникають внаслідок посилення міграції, торкаються усіх без винятку країн. Розглядаючи різні теоретичні підходи до визначення поняття «міграція», можна зробити висновок про те, що це складний соціально-економічний та демографічний процес, який включає сукупність переміщень людей між країнами, регіонами, населеними пунктами [1].

Важливим є визначення умов, причин і факторів, за яких відбувається міграція, для того, щоб окреслити загальну картину міграційної ситуації та вказати на найбільш вразливі сфери управління.

На міжнародну міграцію впливають групи чинників економічного та неекономічного характеру. Загалом, міжнародна міграція має економічні та неекономічні наслідки в приймаючій країні, що зумовлено низкою факторів (табл. 1).

Таблиця 1

Наслідки міжнародної міграції

Ефект від міграції	Пояснення
Демографічний	Велика кількість іммігрантів змінює демографічну ситуацію у країні-реципієнті
Економічний	Іммігранти мають вплив на ринок праці, який пов'язаний зі змінами середньої заробітної плати, зайняттям робочих місць та ін.
Міжетнічний	Трудящі-мігранти мають свої культурні традиції, які вони часто прагнуть зберегти, утворюючи певні угруповання, що може викликати невдоволення місцевого населення

Джерело: складено авторами на основі [1]

Основними причинами сучасних міграційних процесів є політичні та економічні турбулентності, військові конфлікти, особистісний розвиток тощо.

Характер розвитку глобальної міграції визначає асиметричність міграційних зав'язків. По-іншому – міграційна асиметрія, під якою слід розуміти нерівномірність та непропорційність розподілу міграції у глобальному просторі. Таке поняття може стосуватися не лише глобального виміру, а й локальних, регіональних систем з урахуванням кількісних або якісних параметрів міграційних потоків. Суттєва відмінність між країнами за ступенем їх участі у глобальних процесах дає підстави говорити про нерівномірність глобального розвитку [2]. Така нерівномірність значно посилюється із впливом військових конфліктів та значною часткою вимушеної міграції.

Окрему ланку світових мігрантів становлять вимушені мігранти, так як на сьогодні у світі відбувається близько 183 регіональних збройних конфліктів [3], то кількість переміщених осіб – мігрантів дедалі більше зростає, таким чином створюючи безпосередній вплив на трансформацію глобальних економічних процесів. Так, станом на 2023 рік кількість людей, що покинули свої домівки у пошуках кращих умов життя та безпеки, становила 110 мільйонів [3].

Зростання глобальної нестабільності, зумовлене кліматичними умовами, економічними та безпековими загрозами спричинило збільшення кількості переміщених осіб з 108 до 110 мільйонів за останній рік. Серед них розрізняють біженців, шукачів притулку та внутрішньо переміщених осіб. Біженцями можуть вважатися люди, які змушені перетнути міжнародний кордон та залишити місце проживання у зв'язку із збройними конфліктами, війнами, насильством. Згідно з міжнародними законами та конвенціями, люди, які отримали статус біженця, мають право на захист та допомогу [4].

Шукачі притулку – це люди, які вимушено покинули місце проживання, проте отримали юридичний статус біженця. Внутрішньо переміщені особи – це особи, які були вимушено переселені без перетину міжнародного кордону. На кінець 2022 року кількість внутрішньо переміщених осіб у світі сягала близько 62,5 млн, в тому числі 5,4 млн в Україні, а кількість біженців становила понад 8,3 млн. Україна на сьогодні має найбільшу кількість внутрішньо переміщених в абсолютному вираженні серед усіх країн світу, за нею йдуть Сирія, Афганістан та Демократична Республіка Конго [5].

Військові конфлікти можуть привести до економічної нестабільності та занепокоєння, що може вплинути на ринок праці та економічну ситуацію в цілому, таким чином створюючи тиск на економічне середовище приймаючої країни та регіону. Руйнування інфраструктури, включаючи житловий фонд, школи, лікарні, тощо – це ще одна із причин вимушеної міграції, спричиненої військовими конфліктами.

Міграція населення стала однією із найважливіших детермінант розвитку світової економіки. І, спостерігаючи за цим процесом, можемо виокремити наявність зворотного зв'язку між глобальними економічними процесами і міграційними процесами, які є взаємопов'язаними та взаємозалежними. Спостерігаючи збільшення відсотка світового населення, яке змушене покидати свої країни, можемо зробити висновок про фактори, що впливають на спрямування міграційних потоків, в тому числі біженців, з країн походження мігрантів. Першим фактором виявлено різницю в доходах між країною походження та країною призначення. Це підтверджує вищесказану взаємозалежність міграції та нерівномірності глобального економічного розвитку. Другий фактор – спільні кордони та географічна суміжність: найбільші потоки біженців у країни, що межують із країною, де відбувається збройний конфлікт. Ще один фактор – мовна та культурна близькість.

У 2021 році мігрувало майже 200 тисяч українців до країн ОЕСР, що робить їх четвертою найбільшою групою нових мігрантів. Крім того, приблизно 4,7 млн переміщених українців приймали в ОЕСР країн станом на червень 2023 року. Німеччина, Польща та Сполучені Штати Америки є найбільшими хостами в абсолютних цифрах. Естонія, Чехія та Литва прийняли найбільшу кількість біженців відносно їх населення [6]. Такий потік вимушених мігрантів є викликом як для країни, яку вони покинули, так і для приймаючої країни, і створює ряд позитивних та негативних наслідків.

За наявними даними, уповноваженими були 1,4 млн громадян України перебувати в ЄС з дійсним дозволом на проживання станом на кінець 2022 року. Українці становили третю за чисельністю групу громадян, які не входять до ЄС, після Марокко (2 млн) і Туреччини (1,9 млн).

Станом на 31 грудня 2023 року три основні країни ЄС, де проживають громадяни України з дійсним дозволом, – Польща (450 тис.), Італія (254 тис.) та Чехія (199 тис.) [7].

Перед приймаючими країнами постає ряд викликів – надання притулку біженцям та створення належних умов проживання, працевлаштування та пільг. Зокрема, українські біженці, які мігрували у ЄС, мають доступ до соціальних виплат, соціального житла, медичної допомоги та загальної освіти. Політика інтеграції біженців дає можливість приймаючій країні заповнити ніші робочих місць, які були порожніми чи потребували підсилення. Адже сьогодні виникає кадровий дефіцит у країнах ЄС, пов'язаний першочергово із несприятливими демографічними тенденціями даних країн. За даними ОЕСР, значний приплив мігрантів було зафіксовано у Франції (301 тис.), Іспанії (471 тис.), Бельгії (122 тис.). Абсолютний рекорд склала кількість мігрантів у Великій Британії (521 тис.) та Канаді (437 тис.). Регульована імміграція іноземних працівників складає близько 21 % загальної кількості мігрантів [8].

Разом з тим, збільшення числа мігрантів залишається значним фінансовим тягарем для приймаючої країни. Оскільки вагому частку витрат на утримання вимушених мігрантів, серед яких є неповнолітні особи та люди, що належать до категорії непрацевдатного населення, сплачує саме приймаюча країна. До прикладу, серед потоку біженців з України, за розрахунками ООН, частка неповнолітніх осіб становить 28–44 % [9]. Це чинить певний тиск на бюджет приймаючої країни. Проте позитивну динаміку для приймаючих країн показують працевлаштовані мігранти, які сплачують податки та витрачають зароблені кошти у країні проживання. Збільшення витрат мігрантів за кордоном водночас є позитивною тенденцією для країни еміграції та негативною для країни походження.

Варто зазначити, що кожна країна має свої специфічні проблеми, які стимулюють імміграцію населення. Розширення глобальної інформаційної мережі дає мігрантам змогу оцінити свої можливості та обрати потенційну країну перебування. Потенційні мігранти можуть за рахунок переселення уникнути економічних труднощів, а також політичної і соціальної нестабільності та ряду загроз у країні перебування (це насамперед стосується країн, де відбуваються збройні конфлікти, та країн, що розвиваються).

Окремо досліджуючи сучасний вплив мігрантів, в тому числі біженців з України, на економіку приймаючих країн, можемо визначити ряд витрат, що здійснюють дані країни для забезпечення умов для мігрантів. Наприклад, це забезпечення мовних курсів, які надають можливості мігрантам інтегруватися у середовище приймаючої країни та отримати інформацію щодо її політичного устрою, соціальних норм та законодавства. Такі країни, як Чехія, Латвія та Румунія, знаходяться на високих позиціях щодо надання таких послуг, оскільки пропонують їх мігрантам без додаткових оплат чи обов'язкового відвідування. Дуже низький або взагалі відсутній рівень даної послуги у Греції, Болгарії та Угорщині [10]. Ще однією проблемною зоною для інтеграції мігрантів є житловий сектор. Серед країн, що входять у групу ЄБРР, найкращі житлові умови у Швеції та Франції, політика цих країн спрямована на впровадження державних програм підтримки, координацію між державними та приватними суб'єктами та пільгові умови для біженців.

Згідно з аналізом досліджень витрат на міграцію, проведених Глобальним партнерством знань з розвитку міграції (KNOMAD) [11] і Міжнародною організацією праці, показник вартості найму, як правило, вищий для малозабезпечених працівників-мігрантів. Крім того, ці працівники-мігранти, які несуть високі витрати на працевлаштування, отримують меншу та більш нерегулярну зарплату, ніж те, що обіцяно за контрактом.

Більшість країн забезпечують мігрантам доступ до закладів охорони здоров'я та сприятливі умови доступу до ринку праці. Фірми розглядають участь біженців на ринку праці з позитивної точки зору, оскільки біженці можуть зробити важливий внесок в економіку приймаючої країни як працівники, інвестори чи інноватори, збільшуючи пропозицію робочої сили. Наслідки від активізації біженців на ринку праці для місцевого населення будуть залежати від кваліфікації працівників, ступеню заміщення місцевих працівників біженцями та їх бажання мігрувати. Так як біженці та місцеві працівники, зазвичай, мають різні компетентності і навички, то конкурують за різні види робіт, таким чином несучи більше позитивний або нейтральний вплив на ринок праці [10].

Міграція, безумовно, впливає на економіку приймаючої країни через заповнення вакансій на ринку праці, де відчутний дефіцит робочої сили, розширення ринків споживання завдяки зростанню кількості споживачів, стимулювання попиту на товари, послуги та розвитку бізнесу. Мігранти можуть продукувати нові ідеї та ділитися досвідом, що може стимулювати розвиток підприємництва та інновацій у приймаючій країні. У країнах із низьким рівнем народжуваності міграція може стати чинником збереження рівня робочої сили та підтримки пенсійних систем.

Важливе значення для економік країн походження мають грошові перекази мігрантів. У структурі міжнародного руху капіталу вони за значущістю піддаються лише прямим іноземним інвестиціям. Обсяги грошових переказів більш стабільні та часто перевищують інші потоки приватного капіталу. Так, чисельність трудових мігрантів у 2022 році становила 169 млн осіб, а загальний об'єм міжнародних грошових переказів 702 млрд доларів США у порівнянні з 128 млрд в 2000 році. Країни із

високим рівнем розвитку завжди є найбільш привабливими для трудових мігрантів та, водночас, є основним джерелом міжнародних грошових переказів. Найбільше грошових переказів здійснювалось із США (68,00 млрд дол. США), ОАЕ (43,24 млрд дол. США), Саудівської Аравії (34,6 млрд дол. США) та Швейцарії (27,96 млрд дол. США); країни, у які надходили перекази – Індія (83,15 млрд дол. США), Китай (59,51 млрд дол. США), Мексика (42,88 млрд дол. США) [12].

Біженці, безумовно, впливають на економіку приймаючої країни. Прийом біженців перш за все є гуманітарним обов'язком, однак це може стати хорошою інвестицією. У пошуках безпечної країни проживання та роботи біженці продукують нові ідеї та приносять нові навички. Деякі з них можуть відкривати новий бізнес та використовувати трансграничні зв'язки. Дослідження, проведене у США, показало, що біженці в середньому є більш підприємливі, ніж корінне населення чи економічні мігранти [10]. Така поведінка зумовлена толерантністю до ризику, зумовленою втечею від конфліктів та небезпеки. Досвід вимушеної міграції працює стимулом для інвестицій у людський капітал.

Щодо країни походження мігрантів, то, попри перекази трудових мігрантів, плюсом є те, що біженці, які повертаються додому, привозять й інтелектуальний капітал – нові вміння, навички, досвід, набуті на ринку праці, тим самим підвищуючи продуктивність та стимулюючи розвиток своєї батьківщини. Це може стати позитивною тенденцією для України у майбутньому.

Попри потенційну економічну користь від міграції, важливо враховувати ряд викликів, що виникають паралельно із даним процесом. Особливо це стосується вимушених мігрантів – біженців та шукачів притулку.

Управління міграційними процесами та підтримка країн, які перебувають у збройних конфліктах, є складним завданням і потребує низки заходів щодо зменшення негативних наслідків та сприяння стабільності. Міжнародна співпраця має сприяти вирішенню проблем міграції та військових конфліктів, адже це, своєю чергою, чинить безпосередній вплив на розвиток глобальної економіки. Для ефективного управління необхідні спільні стратегії та план дій. Надання гуманітарної допомоги країнам, що постраждали, допоможе забезпечити потреби людей та зменшити тиск на міграцію. Соціальна та економічна інтеграція мігрантів у приймаючій країні сприятиме стабільності. Пріоритетом має стати створення сприятливих умов для повернення мігрантів, особливо у країни, які зазнали масової міграції внаслідок збройних конфліктів, в тому числі і Україна, відновлення інфраструктури та підтримку.

Висновки з проведеного дослідження. Ефективна міграційна політика має ґрунтуватися на оцінюванні масштабів, напрямів міграції та її економічних, політичних та соціальних перспектив. Міжнародна співпраця України з найбільш дієвими світовими та регіональними організаціями у сфері міграції сьогодні спрямована на захист біженців, управління трудовою міграцією. Концепція державної міграційної політики на сучасному етапі має бути системною та всеохоплюючою, включаючи управління зовнішньою міграцією, підтримкою внутрішньо переміщених осіб. Особлива увага має привертатись до регіонального розподілу внутрішніх мігрантів, відновлення «депресивних» регіонів. Залучення коштів трудових мігрантів та політика повернення біженців можуть стати ефективним засобом відбудови економіки та інфраструктури України після завершення війни. Водночас, ефективна міграційна політика може сприяти покращенню інвестиційного клімату. Сучасна міграційна політика України вимагає прийняття комплексних управлінських рішень відповідно до європейських стандартів та вимог. Використання досвіду провідних країн щодо управління міграцією є необхідним як для теоретичних розробок, так і для практичних застосувань, зважаючи на усі виклики та загрози в даній сфері.

Література

1. Економічна енциклопедія : у 3 т. / редкол. : С. В. Мочерний (відп.ред.) та ін. Київ : Видав. центр «Академія», 2002. Т. 3. 952 с.
2. Іващук І. О., Герман Л. Т. Соціальна дивергенція економічного розвитку: глобальні тенденції та оцінка. *Сталий розвиток економіки*. 2016. № 4(2). С. 45-52.
3. Global Trends Report 2022. *United Nations High Commissioner for Refugees*. URL: <https://www.unhcr.org/global-trends-report-2022> (дата звернення: 07.12.2023).
4. International Rescue Committee. URL: <https://www.rescue.org/> (дата звернення: 07.12.2023).
5. Ukraine – Internal Displacement Report - General Population Survey Round 15 (November – December 2023). *International Organization for Migration*. URL: <https://dtm.iom.int/reports/ukraine-internal-displacement-report-general-population-survey-round-15-november-december?close=true> (дата звернення: 21.02.2024).
6. International Migration Outlook 2023. *OECD*. URL: <https://www.oecd.org/migration/international-migration-outlook-1999124x.htm> (дата звернення: 07.12.2023).
7. The Operational Data Portal. URL: <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine> (дата звернення: 07.12.2023).
8. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL: <https://www.oecd.org/> (дата звернення: 07.12.2023).

9. United Nations. URL: <https://www.un.org/> (дата звернення: 07.12.2023).
10. Transition Report 2022-23: Navigating the Pandemic. *European Bank for Reconstruction and Development*. URL: <https://2022.tr-ebrd.com/> (дата звернення: 07.12.2023).
11. KNOMAD. URL: <https://www.knomad.org/publication/migration-and-development-brief-39> (дата звернення: 07.12.2023).
12. World Migration Report 2022. *International Organization for Migration*. URL: <https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2022> (дата звернення: 07.12.2023).

References

1. Mochernyi, S.V. et al. (2002), *Ekonomichna entsyklopediia : u 3 t.* [The economic encyclopedia : in 3 vol.], Vydavnychiy tsentr "Akademiiia", Kyiv, Ukraine, Vol. 3, 952 p.
2. Ivashchuk, I.O. and Herman, L.T. (2016), "Social divergence of economic development: global trends and assessment", *Stalyi rozvytok ekonomiky*, no. 4(2), pp. 45-52.
3. United Nations High Commissioner for Refugees (2022), Global Trends Report 2022, available at: <https://www.unhcr.org/global-trends-report-2022> (access date December 07, 2023).
4. International Rescue Committee, available at: <https://www.rescue.org/> (access date December 07, 2023).
5. International Organization for Migration (2024), Ukraine – Internal Displacement Report – General Population Survey Round 15 (November – December 2023), available at: <https://dtm.iom.int/reports/ukraine-internal-displacement-report-general-population-survey-round-15-november-december?close=true> (access date February 21, 2024).
6. OECD (2023), International Migration Outlook 2023, available at: <https://www.oecd.org/migration/international-migration-outlook-1999124x.htm> (access date December 07, 2023).
7. The Operational Data Portal, available at: <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine> (access date December 07, 2023).
8. Organisation for Economic Co-operation and Development, available at: <https://www.oecd.org/> (access date December 07, 2023).
9. United Nations, available at: <https://www.un.org/> (access date December 07, 2023).
10. European Bank for Reconstruction and Development (2022), Transition Report 2022-23: Navigating the Pandemic, available at: <https://2022.tr-ebrd.com/> (access date December 07, 2023).
11. KNOMAD, available at: <https://www.knomad.org/publication/migration-and-development-brief-39> (access date December 07, 2023).
12. International Organization for Migration (2022), World Migration Report 2022, available at: <https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2022> (access date December 07, 2023).

Герман Л.Т., Карась О.С. МІЖНАРОДНІ МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ ЯК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Мета. Вивчення впливу міжнародних міграційних процесів на глобальний економічний розвиток у контексті військових конфліктів.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використовувались такі методи дослідження: аналіз статистичних даних (використання статистичних даних про міграційні потоки, військові конфлікти та економічні показники для виявлення кореляцій та тенденцій у взаємозв'язку між ними); документальний аналіз (дослідження офіційних документів, звітів міжнародних організацій, наукових публікацій та інших джерел для отримання інформації про військові конфлікти, міграційні потоки та їхні наслідки для економіки); кейс-стаді (глибинний аналіз окремих випадків міграції внаслідок військових конфліктів та їхнього впливу на економічну ситуацію у країнах походження та прийому мігрантів).

Результати дослідження. Узагальнено проблеми розвитку міграційних процесів та їх закономірності. Проаналізовано стан міграційних процесів, пов'язаних із військовими конфліктами. Систематизовано переваги та недоліки вимушеної міграції для приймаючих країн та країни походження мігрантів. Проведено моніторинг інтеграції біженців у середовище приймаючої країни та проаналізовано виклики, пов'язані з даним процесом. Виявлено закономірності впливу міграційних процесів, спричинених військовими конфліктами, на трансформацію глобального економічного розвитку. Досліджено особливості сучасних міграційних процесів в Україні.

Наукова новизна результатів дослідження. Детально проаналізовано взаємозв'язки між міграційними потоками та військовими конфліктами і їхнім впливом на глобальний економічний розвиток. Зокрема, наведено актуальні ситуації та конфлікти, що дозволяє отримати свіжі дані та висновки щодо їхнього впливу на міграцію та економіку.

Практична значущість результатів дослідження. Обґрунтовані результати дослідження міжнародних міграційних процесів у контексті військових конфліктів можуть мати значний практичний вплив на розробку політик, програм і стратегій як на рівні країн, так і на міжнародному рівні.

Ключові слова: міграція, міграційні процеси, глобальна економіка, економічний розвиток, вимушена міграція, біженець, приймаюча країна.

Herman L.T., Karas O.S.

INTERNATIONAL MIGRATION PROCESSES IN THE CONTEXT OF MILITARY CONFLICTS AS A FACTOR OF GLOBAL ECONOMIC DEVELOPMENT TRANSFORMATION

Purpose. The aim of the article is to analyse the impact of international migration processes on global economic development in the context of armed conflicts.

Methodology of research. The following research methods were employed to achieve the set goal: statistical data analysis (utilizing statistical data on migration flows, armed conflicts, and economic indicators to identify correlations and trends in their interrelation); documentary analysis (investigating official documents, reports from international organizations, scientific publications, and other sources to gather information about armed conflicts, migration flows, and their implications for the economy); case studies (conducting in-depth analyses of specific migration cases resulting from armed conflicts and their impact on the economic situation in both origin and destination countries).

Findings. The problems of the development of migration processes and their regularities are summarized. The state of migration processes related to military conflicts is analysed. The advantages and disadvantages of forced migration for host countries and countries of origin of migrants are systematized. The integration of refugees into the environment of the host country was monitored and the challenges associated with this process were analysed. The regularities of the impact of migration processes caused by military conflicts on the transformation of global economic development have been revealed. Peculiarities of modern migration processes in Ukraine are studied.

Originality. The scientific novelty of the research lies in the detailed analysis of the relationships between migration flows and armed conflicts and their impact on global economic development. Current situations and conflicts are analyzed, allowing for fresh data and conclusions regarding their influence on migration and the economy.

Practical value. The substantiated results of the study of international migration processes in the context of military conflicts can have a significant practical impact on the development of policies, programmes and strategies at both the country and international levels.

Key words: migration, migration processes, global economy, economic development, forced migration, refugee, host country.